

Reaktibilita nepředmětná

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1994](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1994](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 2. 1. 1994
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 2. 1. 1994

Reaktivita nepředmětná

Jakmile jednou přijmeme za svou myšlenku reaktivity, musíme udělat ještě jeden neméně významný krok: musíme připustit vedle reaktivity předmětné (tedy schopnosti reagovat na jiné, vnější „události“ resp. „pravá jsoucna“) také reaktivitu ne-předmětnou (tedy schopnost reagovat na „nepředmětné možnosti“ resp. „výzvy“). Zároveň musíme pamatovat na to, že obojí reaktivita má na nejnižších úrovních vysoký práh a neobyčejně malou rozlišovací schopnost resp. „hrubý rastr“. Aby vůbec byl možný nějaký „pokrok“ či „vývoj“ kupředu a výš, jsou nutné především dva splněné předpoklady: na jedné straně tu musí být k dispozici nějaké prostředky uchování dosaženého, na druhé straně však tyto prostředky nesmí dosáhnout naprosté převahy, takže by vylučovaly veškeré kontingentní momenty ve světovém dění. Konkrétně to znamená, že na nějaké poměrně nízké (a tudíž základní) úrovni musí být původní naprosté převládnutí kontingence omezeno. Toto základní omezení kontingence se ve svých následcích (a vlastně spíš důsledcích, neboť nemůže mít ještě „kauzální“ či přesněji pseudo-kauzální charakter) jeví jako převaha setrvačností (fakticky jde o zpomalení časování). Tyto setrvačnosti se postupně strukturují v jisté matematicky postižitelné vztahy, jimž se tradičně rozumělo jako „zákonitostem“. Všechny takové setrvačnosti představují jakýsi stavební materiál, který na jedné straně dovoluje, aby se zformovaly dlouhodobé procesy, jejichž proměnlivost je mnohem pomalejší než původní proměnlivost na nejnižších úrovních, nebo dokonce aby se „dočasně“ zformovaly jisté „jednotky“ v podobě „pravých událostí“, které onoho setrvačného materiálu efektivně užívají k integraci vybraných procesů v celky, jež už nejsou jako pouhá „nadstavba“ založeny na tomto materiálu, ale jež jsou zakotveny hlouběji (totiž na rovrších a plánech, jež jsou odpovědí na určitý soubor nepředmětných výzev, na něž jsou schopny nepředmětně reagovat). Zpomalení časování (tedy reagování na přicházející strukturovanou budoucnost) spolu s integrací super-událostí dovoluje nejen integrovat samotnou FYSIS, ale přes FYSIS a jejím prostřednictvím směřovat k cílům „hyper-fyzickým“ (např. v organickém vývoji). (Významná úloha subjektů!)

(Písek, 940102-2.)